

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Pe un an 40 coroane. — Pe șase luni 20 coroane. — Pe trei luni 10 coroane. Ziarul apare Marția, Joi și Sâmbătă

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegraful Român», Strada Măcelarilor Nr. 45. — Scrișorii nefecrate se refuză. — Articolele nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor, după învoială

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

Însemnări

După oisita regală

Precur de sigur au observat și Maieștăile Lor Regele și Regina prin toate ținăturile dela noi, pe cari le-au distins cu înalta Lor viziță, s'au cutremurat pretinderea de fiorii bucariei până'n fundul adâncurilor acest pământ strămoșesc, venind la noi pentru întâiasdată în calitate oficială, caci dela împăratul roman Aurelian încooace Maieștăile Lor sunt primii pe Cari noi — Românii de dincoace de Carpați — i putem numi cu drept cuvânt, din toată inima și cu lacrimi de ferice în ochi Stăpânii **NOȘTRII** și Soveranii **NOȘTRII** legiții. Iară inimile noastre — cuprinse de cea mai sfântă emoție — au înțeles și simțit în aceste elipe ferice întreg farmecul dulce, ce se cuprinde în acest cuvânt «*noi noștri*», caci până acum multe-multe veacuri noi am fost ai nimăni.

Și dacă nu ne-au înghițit valurile durmame — o foarte însemnată parte de merit este al acelor bisericiuțe modeste, unele de lemn, pe cari în fuga trenului Maieștăile Lor le-au zărit prin comanele și pe colinele platurilor noastre. Stăjuții lor ne-au păstrat în toată curiozitatea încă credința strămoșească cât și dulcea noastră limbă românească și toate comorile sufletesti, cari formează chintesența individualității noastre etnice de români, conducându-ne la limanul de mântuire în veacurile de întunecare, când nu aveam nici un alt soiu de conducătorii.

De ceea nimeni nu poate simți mai adânc ca toamii noi — fil și conducătorii acestei biserici — întreaga recunoștința față de acia, cari ne-au desrobii.

Sunt deci interpretul adevăratului sentiment public dela noi, când folosesc acest prilej pentru de a exprima admirația noastră față de disciplina neîntrecută și de velleja mai mult decât strămoșească și de marile jertfe ale oștirilor din vechiul regat român și a capitaniilor ei, cari — în frunte cu capitănul suprem — au creat România-mare, câștigându-și pentru veche recunoștința tuturor Românilor desrobii.

Ca cei mai fideli supuși ai tronului român, dorim gloriiosul nostru rege, — ceace încă vechiul filosof Plato a dorit patriei sale — ca — întărind hotarele ei — s'o facă «in afară respectată, iară înlăuntru liniștită și pașnică» spre binele cetățenilor ei. —

Știm, că Maieștăile Lor au venit la Sibiu din țara Moșilor; de acea, drept mulțumită pentru faptul, că prin înalta Lor prezență ne-au electrizat spre o nouă viață, acum deplin românească, în numele cre-

dincoșilor bisericii noastre le urdm la des-părțire cu cuvintele Moșilor atât de simple și totuși frumoase zicând: «*Teiiască-Vă Datu*» intru mulți ani!

Episcopul Miron.

Pentru Bănat

— Adunarea dela Sibiu —

Duminecă, înainte de amezai, s'a ținut în chestiunea Bănătuului o imponentă adunare națională în Piața mare a Sibiului.

Poporul român și'a rostit din nou voința d'a lupta până în sfârșit pentru dreptatea cauzei sale.

Prin vorbirele ținute și prin participarea miilor de reprezentanți ai poporului român «din patru unghiuiri» s'a învederat, că națiunea noastră, nedespărțită sufleteste, nu poate să renunțe la drepturile sale sfinte de întregire deplina.

Hotărâți și însuflețiți s'au exprimat oratorii, dând grai nemulțumirii și mahnirii unui popor, căruia i se impun hotare nedrepte. Bănatul însă trebuie să rămâne în întregime al nostru, — ciuntirea lui nu se poate tolera cu nici un preț.

Adunarea s'a deschis la ora 11½ a. m.

Publicul, pornind dela catedrală în frunte cu P. S. Sa Episcopul Dr. Miron E. Cristea, și purtând drapelul și table cu inscripția «*Bănatul nedesrobii*», a parcurs strada Ciznației până în Piața mare.

În pavilionul, unde cu câteva zile înainte se făcuse primirea regală, s'au grupat fruntașii vieții publice, între cari se găseau și numeroși reprezentanți ai sașilor și germanilor din România întregită.

Deschiderea adunării o face printr-o adresă așezor consistorial Nicolae Ivan, după care au luat cuvântul dñii: Dr. Cassiu Maniu, publicistul post I. U. Sorica, Dr. H. O. Roth în numele poporului sășesc, Dr. Gh. Comsa, ear profesorul cernăuțan A. Lebonlou în numele germanilor bucovinieni.

Vorbitorii aduc motive puternice, ca să arate că Bănatul nu poate fi slășiți, ci trebuie să aparțină întreg României.

În acest înțeles se votează o moțiune. După citirea moțiunii, primite cu viforoase acclamări din partea adunării, părintele Ivan mulțumeste tuturor manifestanților atât români, cât și sași și germani.

La ora 1½, adunarea se declară închisă.

Corul întonează «Pe al nostru steag», și lumea se împrăștie în ordine deplină.

Greșeli care se răsbună

La cererea mai multor preoți din protopopiatul Săliștei, o persoană bisericească își ține de datorie națională a ne trimite următorul articol care, nu ne îndolm, răspunde la dorințe generale:

Ziarul siban *Gazeta Poporului*, loaic menită pentru țărâtime, în timpul din urmă a început tot mai mult să se abată dela programul unui organ, care ar avea chemarea de-a contribui la creșterea bună a maselor dela sate. Diferitele îndrumări gazetărești și învățături nu le trimis curate cetitorilor, ci presărate cu otrava discreditării căpeteniilor bisericești.

În ședințele sinodului arhidiecezan, desbătându-se chestia școalelor de pe teritoriul proiectatei «zone culturale», în mod destul de amănunțit, s'a mai simțit oare trebuința publicității și înt'o foaie *poporale*? Toți oamenii neprooccupți, toți cei cu inimă bună și curată, nu vor putea da alt răspuns, decât că nu!

Pentruce atunci se mai face apel la priceperea și judecata simplă a țărânului? Ei, din întreg cetitul astorfel de acuză și lămuriri, se alege cu concluzia păgubitoare: «Se ceartă între sine domni noștri dela orăș».

Țărâni întreabă de preot: «Dacă ei, oameni învățați și fruntași, nu se sfiesc d'a se batjocori, pentruce ne bagi vină nouă, părinte, când uncori ne ieșim din sârte?»

Tot ei zic: «Noi, prostimea, și dacă ne certăm, nu ne șede prea de tot rău, săntem doar țărâni; dar domniilor?»

Imi spunea unul dintre colegi, că i-a zis un bogătan din sat: «Pai am cetit în *Gazeta noastră* (!) că se ceartă urât domni noștri de la orăș»...

S'ar putea spori mult înșiruirea astorfel de apostrofări.

Știm cu toții ce mare greșală educativă este cearta părinților în fața copiilor. Îndrumările cele mai înțelepte se dărâma în fața scenele de felul aceta.

Tot așa în familia mare a satelor și a neamurilor.

Nu încape îndoaia, că greșeli și neînțelșuri vor fi în simul bisericii, și la noi și la străini. Nu se pomeneste însă ca străinii să-și spele rușaria în gazetele lor populare, să-și discreditze pe unii dintre conducători, înfr'o vreme când este trebuința de cea mai perfectă înțelegere frățească în fața credincoșilor proprii și a concetățenilor de altă limbă.

Prin astfel de publicățiuni nespuse de mult se sapă și autoritatea preoților și-a conducătorilor de la sate. E știut

cum mai fiecare comună își are «nemulțumiri» săi, cari se frământă, cum să ajungă conducătorii în sat, și că din această pricină nu încetează luptele locale dintre ei și preot și alți intelectuali. Mai cetind la gazete pilde de neînțelegeri între cei de la oraș, prin ele se alimentează și neapus de mult pornite dușmănoase și îndărătnice ale ambițiilor lor.

Ear greșelile se răsună în paguba atâtor lucruri frumoase, mari și înalțătoare, care s'ar putea duce în îndeplinire în fiecare sat, când ar fi mai puțin vrajba și mai multă dragoste frățescă între noi.

Când desaprobit din toată puterea sufletelor noastre publicitatea a tuturor personale, rugăm cu toată stăruința pe domnii redactori și colaboratori, să ne scutească de ceteranile ce se răsună amar asupra noastră a tuturor, cari dorim să ne întărească scaunele de stăpânire ale României neștirbite.

Unul pentru mulți.

Declarațiile M. S. Regelui

La banchetul oferit Suveranilor în Sibiu, din partea Consiliului dirigent, M. S. Regele Ferdinand a făcut următoarele declarații:

A vrut sărtos, care era rezervată țării noastre, ca scopul în care au venit legiunile romane în țările dunărene și cele cuprinse în cercul carpatic, să fie în viitor adevărată cetate a unei culturi latine și a unei forțe compacte în mijlocul națiunilor de alte neamuri; ca naștina română să ajungă acolo, i-a fost dăruit de Pronie o vitalitate care i-a mijlocit să reziste asupra tuturor vijeliilor ce s'au deslășit asupra ei, și să-și păstreze cu ele credința neștirbită că va ajunge acolo unde prin voia soartei i-a fost indicat drumul.

Și ce era această soartă?

Era că toți acei ce erau urmași legionarilor să-și dea într-o zi mâna frate cu frate.

În decursul istoriei neamului nostru au fost momente de mari nădejdi că această menire a neamului nostru trebuie să se realizeze: a fost odată sub Mihai Vodă, care a putut spera să înfăptuiască o Românie cum o înțelegem azi. N'a vrut

Dumnezeu ca unirea aceea să fie de lungă durată. Dar în urma lui Mihai au rămas urmași de-ai aceluia ce s'au luptat atunci alături de dânsul și pentru dânsul, și ei au trăit în ideea aceasta.

Vremurile au fost grele atât pentru Ardeal, cât și pentru țările din vechiul regat. Parcă epoca acestor lupte, era trebuitoră pentru a oteli brațul acestui popor pentru clipa când a venit ora hotărâtoare, ca să aibă putere să înfăptuiască ceea ce era înscris în sufletul lui și de menirea dată de soartă.

Sânt recunoscători Proniei cerești că Mi-a fost dat Mie să văd, și nu numai să văd, dar să și înfăptuiesc (urale și ovațiuni), cu ajutorul ostașului român, acest fapt care este unic în istoria noastră.

În călătoria făcută în prin frumoase ținuturi am văzut ceva care rar se vede, am văzut credința unui popor și cea mai frumoasă răsplătă pentru mine: a fost dragostea de care am fost înconjurat de populația care a suferit atât amar de timp. Bucuria lor a fost bucuria Mea. Din toate unghiurile au alergat să-mi arate credința lor; au venit cu miile și din Ardeal, și din Bănat.

Vă încredințez că fac totul ce și dorințele lor să fie realizate. Dragostea ce-am simțit pipăind pulsul acestui popor — și ceea ce mi-a spus sufletul acesta era rar și frumos — mi-a arătat totalitatea ce a existat pururi între voi; unirea aceasta făurită prin sângele vărsat pe câmpiile de luptă, credința acestui popor nu se poate să nu fie atât de tare, încât să ne despărță vre-odată.

Mult avem de muncă, sper că înaintea acestora, în fața atâtor probleme sociale și economice va fi de trebuință să ne dăm mâna frățescă — toți uniți în suflet și în gând — să muncim la deslegarea acestor probleme. În aceasta se va arăta unirea tuturor românilor. Sânt convins că așa va fi. Ridic paharul meu în sănătatea României întregite.

Cuvântările făcute în Sibiu de dnii Ferchide, prim-ministru ad interim, și Manla, președintele Consiliului dirigent, le publicăm în numărul viitor.

Extras din ordonanța Nr. 21 și 25 (Modificată)

1. Vor fi considerați ca infractori:

a) Acei cari îdără nea credința, prin localuri publice, gări, trenuri, pe străzi etc. vor comunica, colportă, comenta, în orice chip, știri fie adevărate, fie imaginare, sau păreri relative la operațiunile de război, situația și dislocarea trupelor, dispozițiunile autorităților militare, sau orice chestiune privitoare la armata română.

2. Această infracțiune se va judeca și condanna de pretori în prima și ultima instanță, ca închisoare până la un an și cu amendă până la 2000 lei.

Când faptele de mai sus se vor fi săvârșit în scop de a spiona, sau trăda, se aplică pedepsele prevăzute de legile penale în vigoare, în timp de război.

Eră și vremea...

Prin o hotărâre adusă de Resortul cultelor și instrucțiunilor publice, liceul reformat din Orăștie a fost închis. Direcția acestui liceu a refuzat adevă să promoveze la sfârșitul anului școlară d'acum pe elevii români, cari n'au studiat limba ungurească, ci în locul ei au învățat limba românească.

Un liceu maghiar în Orăștie ar fi astăzi o mare absurditate, în considerare că împrejurimea toată este românească.

Acolo nu există nici un picior de ungur; iar liceul cu pricina nu era alt ceva, decât o fabrică de maghiarizare, cum erau și sânt și în alte locuri din ținuturile locuite în majoritate sau în totalitate de români.

Fabricile acestea, cu profesorii lor — putem zice fără excepție, — au prigonit pe elevii români și de multe ori în silii sânt să alerge la școlile depărtate; aici d'al de «profesori» ca Görgö, Kristof, Janó nu sufereau, între altele, ca școlarii lor valah să grăească între sine o vorbă românească, ci numai în melodiioasa limbă a lui «termetto».

Bieții domnii profesori! Vor fi știind ei care cât de mult au contribuit, prin felul trăirii lor, la deșteptarea și răspândirea simțurilor naționale românești în sufletele atâtor tineri prigonii?

Dacă domnii aceia n'ar fi fost oameni purtați de gândul rău, foșii lor elevi ar trebui să se grăbească și să le arate neconștință și mulțumire.

FOIȘOARA

Catechismul bune creșteri

— Pentru mamele noastre —

(Urmare)

8. Nicușor face gimnastică

Încipuiți-vă numai, cât se simte de rău copilul și din scutece, plăpomele, ba în multe locuri chiar și mânuțele îi sânt legate. Desigur, ați protestat, dacă v'ar ajunge aceeași soartă numai o zi.

Natural, cu copilul așa trebuie să ne purtăm, fiindcă nu-i în stare să-și ție drept trupul fraged. Însă și micuțul are să, fie lăsat slobod, ca să se întărească și să învețe a-și folosi membrele.

Marioara totdeauna înainte de ameză, când era destul de cald în odaie, desfacea scutecele lui Nicușor și-l lăsa așa lungit pe masă. Micul știrențar începea îndată să-și miște mânuțele în toate părțile, piciorușele și le apropia până la pântece, apoi săvârșea odăul voincește în aer, cașicând ar fi zărit vre-un dușman. Așa se juca Nicușor 15—20 minute, apoi Marioara îl înfășă din nou și omulețul ostent de atâta «lucru», adormea dulce.

9. Cum crește Nicușor

Marioara era fericită, că Nicușor din zi în zi era mai voinic, mai frumos. Piciorușele s'au umplut, așa și mânuțele a unui merșor. Începea să fie atent la glasul mamei și la Marioare; își întindea mânuța după pahar; suntele mai tari le asculta și-și întorcea capul.

Marioara voia să știe precis cum crește frățiorul. Lelița Anica i-a spus, că la copilii de țără creșterea o cunoaștem mai bine după greutatea corpului. I-a și însemnat, că greutatea copilului nu născut este 3000—3500 grame (3—3½ kg). Băieții sânt mai grei ca fetițele. În cele dintâi 4 zile fiecare pierde din greutate, din cauză că nu e deprins să sugă. Dela ziua a zecea începe să se desvolte așa:

La sfârșitul lunii	1. va fi	3520 grame
»	»	2. » 4380 »
»	»	3. » 5020 »
»	»	4. » 5680 »
»	»	5. » 6460 »
»	»	6. » 7020 »
»	»	7. » 7470 »
»	»	8. » 7930 »
»	»	9. » 8300 »
»	»	10. » 8500 »
»	»	11. » 8820 »
»	»	12. » 9080 »

Așadar greutatea dela început la sfârșitul anului e de 3 ori așa de mare. În anul al 6-lea copilul va fi de 2 ori așa de greu ca la finea anului întâi (18—20 kg).

Ca să poată și cum crește frățiorul, Marioara în fiecare săptămână cântărea pe Nicușor cu balanța care a adus-o lelița Anica. Ce veselă a fost, când a văzut cât îl merge de bine frățiorul. La sfârșitul lunii întâi cântărea 3700 grame, la sfârșitul lunii a doua deja 4500 grame. Datele acestea le petrecea într'un caiet, pe care era scris: *Momente din viața lui Nicușor.*

V. Înțărarea lui Nicușor

1. Când trebuie înțărcat copilul?

Vremea face și trece. Nicușor creștea și se întărea. Se născuse în Noemvrie, îl săvârșea soarele plăcut de primăvară, apoi căldura veri.

Pofta de mâncare îl creștea tot mai bine. La vârsta de șase luni au început să-i dea pișcot cu lapte, apoi gră zaharizat, fierț în lapte. Mai târziu câte-o jumătate și chiar câte un gălbenuș de ou întreg; gălbenușul îl prietea copilului, fiindcă conține fier, care-i dă sănătate și roșăță în obraji.

(Va urma).

În urma călătoriei Suveranilor în Ardeal

La ultima constituire dela clubul liberal din București d. I. O. Dacu, ministrul agriculturii, a făcut următoarele expuneri despre călătoria Suveranilor:

Cred că vizita regală în Ardeal, avută 4 consecințe de ordin politic foarte importante.

1. În primul rând, ea a scutit indestructibilitatea unității noastre naționale. Pentru ceie au putut crede că neamul românesc nu s'a un individibil suferite, manifestațiile făcute Suveranului, însoțite dintr-o adâncă conștiință națională a maseelor poporului român, au dovedit că orice tendință de separatism este o imposibilitate, că am trăit întotdeauna un popor unitar care am trăit veacuri întregi cu granița în mijlocul țării și că unitatea națională realizată e pentru veac și indestructibilă!

2. A doua consecință este profundul *dinasticism* al poporului ardelean.

Acest sentiment dinastic însoțeste acolo din conștiință adâncă a acestui popor, că Regele Românesc e simbolul viu al unității naționale, e centrul de gravitate al întregii noastre vieți naționale. De aceea e înăscut acolo un simțământ dinastic profund, în acord cu acea car simț că un sistem monarhic bine întocmit poate singur asigura pentru România o dezvoltare și propagare normală.

3. În al treilea rând sânt de amintit manifestațiile din partea unșurilor și a svabilor din Bănăt.

La Bichisgăria, o delegațiune din partea svabilor din Bănăt cari reprezintă în comitatul Torontalului majoritatea etnică, compusă din trei reprezentanți — cari cu mare greutate s'au strecurat, — s'au prezentat Regelui și i-au declarat că *nu vor cu nici un preț să trăiască sub dominațiunea sârbească*, că dorința lor nestăruțată este să treacă sub sceptrul Regelui Ferdinand și fie roagă să facă totul, pentru Torontal să fie eliprit României Mari.

Dar manifestațiile unșurilor Cei din părțile oricunde de curând de armata română, mai ales cei cari au cunoscut dominația boșevistă, nu găsau cuvinte să mulțumească Regelui și armatei române pentru că i-au salvat.

Am văzut pe rectorul universității din Debrecin cerând, în numele civilizației amenințate, nu numai ca să nu se retragă trupele române din teritoriile ocupate, dar ca armata română să treacă Tisa și să ocupe *Budapesta*. (Ap.) Am văzut pe contele Degenfeld, unchiul lui Tisza, venind cu supunere la M. Sa, Regele, să-i mulțumească că a gonit anarhia și a reînnoțat ordinea, cerându-i de asemenea ca armata română să ocupe *Budapesta* și să salveze Ungaria.

Nu mai vorbesc de doamnele maghiare, în frunte cu contesa Almásy, vara aceluși Tisa, venite în mare număr să mulțumească Suveranilor noștri, că armata română li-a salvat onoarea, viața și svătul.

În cursul acestei călătorii în Ungaria, am constat că există un curent puternic pentru o apropiere cu noi. Ungurii consideră azi România ca singurul factor de civilizație și ordine în orientul european.

Pentru noi, cari am trăit ceasurile dela Iași, cari am auzit cum în Intrunirele dela Cluj, prezidate de contele Bethman și patronate de Tisza, unșurii cereau nu numai pământ din pământul nostru, *dar cereau ca populația românească dealongă Carpaților, din Orșova la Vatra Dornai, să fie izgonită cu forța din țara Ardealului, și înlocuită cu un brâu de coloniști maghiari*, vă închipuiți ce ceasuri au fost acelea pe cari le-am trăit acum...

Eu, care în trecut, contestam aceea ce se numește *justiția immanentă*, m'am întors din Ardeal cu convingerea că probabil am greșit și că există în adevar o *justiție immanentă* în lume, că, — ori care ar fi pedeșcele ce li se pun în cale, — *cauzele dreptății trebuie să biruiescă*, și biruința noastră se datorește faptului, că țara românească reprezintă și luptă pentru o cauză dreaptă.

4. A patra consecință politică este mândria, cu care ne-am întors privirile către ostașul român care, deși rău echipat și rău hrănit, a dat dovadă de un umitor moral, de mare disciplină, cu care a impus acolo voința poporului român și a făcut ca președintele României să fie ridicat în fața aceluia, cari nu cunosc situația de acolo și hoărăsc soarta noastră, mânâți de sentimente, pe care le vor regăsi în curând.

Manifestația germanilor din România Mare

Duminică și Luni, în ziua întâi și a doua a Rusaliilor, s'au intrunit la Sibiu reprezentanții poporului german din România întregă, pentru a manifesta *alipiarea acestui popor către noua sa patrie*, în dorința de a-și păstra și mai departe caracterul lui german.

Au participat reprezentanți din Bănăt, Bucovina, vechiul regat, precum și numeroși oșpeți sași ardeleni.

În onoarea lor s'a organizat o festivitate în biserica săsească Duminică la ora 6 d. a., iar în ziua următoare dămeștea la ora 9 a. s. a. ținut în sala județeană o ședință plenară a consiliului național german-săseț.

Adunarea a trimis o adresă olografiată M. Sale Regelui Ferdinand. A dat, afară de această, o telegramă de salutare către Președintele Consiliului dirigent d. I. Maniu, Telegramae, semnate de președintele Schullerus și secretarul Dr. Roth, făgăduind că popoul german își pune toate puterile sale în serviciul patriei.

Serbările s'au terminat cu o masă festivă, la care primul toast l-a roștit fostul deputat Dr. Rudolf Schuller pentru M. Sa Regele Ferdinand și dinastia română. S'a intonat imnul regal, ascultat în picloare de întreg publicul. Au mai vorbit: d. Lutz Korodi, episcopul Feutsch, parohul Honzberger din București, Dr. Roth ș. a.

Știrile zilei

Dela Conferența păcii. În ședința de Luni la Saint-Germain s'a făcut remiterea condițiilor de pace delegației austriece. D. Clemenceau, după ce a deschis ședința, comunică procedura care va fi urmată pentru discuție. N'are să fie nici o deșabtere verbală, ci observațiile vor trebui prezentate în scris, în termen de 15 zile, asupra părților din tratat, ale căror corecturi vor fi remise.

Cancelarul Renner, conducătorul delegației austriece, răspunde dând citire unui discurs în franțuzește.

Textul condițiilor de pace cu Austria cuprinde: Societatea Națiunilor, Frontierele Austriei și Clauze politice, financiare, militare, și privitoare dela despagubiri. —

Cei patru reprezentanți ai guvernelor marilor puteri (Franța, Anglia, America și Italia) s'au intrunit pentru examinarea *contrapropunerii germane*. Răspunsul lor va fi gata în săptămâna aceasta și delegații germani vor fi învitat să semneze preliminarul de pace. După știri parțiale, marile puteri sânt decise să nu schimbe nimic din condițiile tratatului de pace cu Germania, și să nu țină seama de contrapropunerile și amenințările germane.

Proșesiunea la Mărășești. Se anunță din Focșani cu data de 5 l. c. Astăzi s'a făcut o procesiune solemnă în mormintele, unde odihnesc parte din eroii dela Mărășești. Serbaria s'a organizat de cercul studențesc putean «Mărășești». Au asistat la pelerinaj delegații de studenți din toate colturile României Mari, pe lângă autoritățile locale. După servituri religioase s'au roșit cuvântări și s'au trimis telegramae: M. S. Regelui, prim-ministrului francez Clemenceau, delegației române la Paris și generalului Grigorescu.

Pedeșpea maritată. Curtea marțială a Div. I vânători în ședințele ținute a condamnat pe următorii acuzați: Piroșka Lajos, Elekes Dénes, Györfi Karoly, lakab Dániel, Moldoveanu Iános și Szep István, la moarte.

Pe acuzații: Gomody Dénes, Maior Mozes, Hancz Miklos, și Biró Zsigmond la muncă silnică pe viață.

Pe acuzații: Vas Márton și Kovács Iozsef la câte 10 ani muncă silnică.

Pe acuzații: Iakob Zsiga și Mozes Dénes la câte 5 ani muncă silnică.

Toți su înțuit parte ca autori principali și complici la *rebeliune și îndolță crimă săvârșită* în contra celor doi jandarmi, omorâți în Târgul Ețed.

Comunicat. Toți aceia dintre cei admisi la cursurile instituite în Cluj pentru pregătirea profesorilor de diferite categorii și menționați în tabulul publicat și distribuit în cercuri cât s'a putut de largi, — cari din diferite motive nu vor putea lua parte la aceste cursuri, se obliga a aduce reparațiunea lor la cunoștința resortului nostru în timpul și pe calea cea mai scurată, pentru ca să se poată lua dispozițiunile necesare relativ la înlocuirea lor cu alți petiționari. — Dr. Valer Brăncic, șeful resortului de culțe.

Convopneare. Comitetul central al *Reunirii ofițiarilor administrativi* comitatens și comunal români din Transilvania și părțile ungurene este convocat pentru ziua de 22 Iunie 1919, la Sibiu, în casa județului. — Ioan Hențes, președinte; O. Bărbat, secretar.

† Alexandrina A. Ivan, abs. de IV cl. civile, fiica preotului Ioachim Ivan din Podelu, a răposat la 19 Mai a. c. în etate de 16 ani, Rm-măștele pământeste ale adormitei în Dâmbul s'au așezat spre vespnică odihnă Miercuri în 21 Mai a. c. la ora 1 p. m. în cimiterul bisericilor ort. române din Podelu. Odihnească în pace!

La Cluj. Un comunicat oficial, dat de Resortul culților și instrucțiunilor publice, anunță că *cursurile profesionale* se țin în la Blaj, ci la Cluj. Cei admisi au să se prezinte în 14 Iunie a. c. la ora 8 deminează în biroul directorului cursurilor cusediului la Universitatea din Cluj.

Studenții isegni și trupa dnei M. Voiculescu. Citim în Viitorul: Reprezentația anunțată pentru seara de 30 Mai a. c. la teatrul național din Iași de către ansamblul condus de artista Mariaora Voiculescu a fost contramandată de către autoritățile locale. Aceasta în urma faptului că studențiunea universitară venise la teatru cu intențiunea de a face o manifestație ostilă, pentru stătuținea de pe care dna Mariaora Voiculescu a avut-o în timpul ocupațiunii.

Di N. Iorga, cum spun alte ziare, a declarat însă că artista Mariaora Voiculescu nu trebuie jignită.

Comunicat. Se aduce la cunoștință celor interesați, că din cauza unor dificultăți ce s'au ivit, cursul de vară pentru pregătirea conducătorilor de grădini de copii, nu va începe la 1 Iunie cum s'a anunțat, ci la 1 Iulie a. c. (B. P.)

Greșeli de limbă. Din presa ardeleană: «Abonamentul pe un jumătate de an», (pe o jumătate), — *Noștrii* în loc de: noștri. (Dacă punem doi ț, ar trebui să avem și formele: noștrul, noastrele, noștrilor ș. a.) — *Am fost prețeteroși* (am fost desconsiderați), trecuți cu vederea.

Trenuri la Băila dela Ocna. Intre Sibiu și Ocna circulează următoarele trenuri:

Tr. 8418 pleacă din Sibiu la	8.20 a. m.
" 8405 " " "	" 2.00 p. m.
" 8411 " " "	" 4.02 " "
" 8472 sosește la "	" 12.04 " "
" 8406 " " "	" 3.37 " "
" 8416 " " "	" 8.09 " "

Pentru aceste trenuri sânt valabile biletele de vecinătate și biletele de tur-retur.

Dacă cineva voește a călători la Ocna și înapoi cu trenul de *persoane*, este îndatorat a-și scoate bilet valabil pe distanța chilometrică 31—40 (bilet de carton), deoarece biletele de vecinătate și biletele tur-retur pentru tren de persoane nu sânt valabile.

Teatre în Sibiu

Cinematograf Orășului. Piața Hermann.

Directorai: D-na M. Scholtess.

Miercuri și Joi: *Inselată*, dramă în 4 acte, cu artista renumită Maria Carmi.

Începutul la ora: 8 1/2 seara.

Cinematograf Apollo. Strada Schevie

Directorai: Dna Emil Toth.

Miercuri și Joi: *Dragoștea haidacului*, dramă în 4 acte.

Începutul la ora: 8 1/2 seara.

Nr. 590/1919

(140) 1—2

Anunț de licitare

Miercuri în 18 Iunie 1919 la ora 10 a. m. se vinde la licitare în localul subsemnatului Scaun orfanal (Sibiu, strada Măcelarilor nr. 4, etaj I, ușa 8) imobilul din Laterngasse 13.

Condițiile de licitare se pot vedea în orele oficioase (8—12 a. m.) la numitul oficiu.

Scaunul orfanal orășanesc în Sibiu.

AVIZ

Se aduce la cunoștință Onor public, că

vagoanele necesare

pentru încărcarea mărfurilor de mare și mică greutate trebuie cerute numai dela șifșina care se va încărca marfa, totodată se vor depute la stație și scrisorile de trăsura relative la transporturile de imbarcare.

Șeful serviciului comercial:
Mălițea, director.

(131) 3—3

AVIZ

La moșile Drăgășani și Flămânzi din județul Botoșani (Moldova) se caută 20 băieți, în etate de 15—18 ani ca ajutor la grădinarii, pomării și economia de vite, și alți 20 băieți, mai marișori, eventual bărbați, pentru lucrul lenuului de pădure (Moți).

Băieții dela 15—18 ani vor primi la început remunerație 100 coroane lunar, hrana întreagă și opine, iar după un serviciu de 6 luni vor primi îmbrăcăminte completă (albituri, căciulă, cojoc etc.) Băieții vor primi de Sărbătorile mari în fiecare an concediu de 10—12 zile pe lângă leafa întreagă. Spesele de drum le acopere proprietarul fașute. Băieții silitorii pot ajunge în grabă la o leafă de 150—180 cor. lunar.

Cei cari lucra la lemn, vor primi dela început remunerație 150 cor. pe lângă întreținere și celelalte.

Întru cât s'ar afla băieți săraci, cari ar dori să aște aplice la moșile menționate, oficiile parohiale să notifice aceasta la administrația «Telegrafului Român» de unde vor primi toate îndrumările necesare. Termenul de însușire până la 15 Iunie st. v. a. c.

(137) 1—3

Nr. 381/1919.

(137) 1—3

Concurs

Conform rezoluției Consistoriului Nr. 757 Bis, din 29 Iulie 1907 pentru întregirea postului de capelan cu drept de succesiune în parohia de class II Castán, în protopresbiteratul Orăstiei, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emoluamentele sânt a treia parte din venitul protejii fasionate în tab. B, pentru întregirea dela stat.

Concurenți au să-și aștearnă cererile înscrise conform normelor în vigoare, în termenul arătat, subsemnatului oficiu protopresbiteral, și cu observarea prescripțiilor a se prezenta poporul în biserică spre a cânta, respective a celebra și cuvânta.

Orăștie, la 15 Aprilie 1919.

Nr. 187/1919. Vidi:

Oficiul protopresbiteral gr.-or. român în conțelegere cu comitetul parohial.

Vasile Doșna
protopop.

Redactor responsabil: Matei Voileanu.

Concurs

Pentru ocuparea unui post de referent extraordinar sistemizat din nou în temeiul concluziunii sinodal Nr. 74/1919 p. 10 în senatul episcopesc al Consistoriului arhidiecezan se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare.

Emoluamentele sânt:

1. Salar fundamental 3200 coroane,
2. Retul de cvartir 30%, dela salarul fundamental.

3. Cvinvenții de câte 10%, dela salar, conform pragmaticei de serviciu, după anni împliniți în slujba bisericii, cari nu pot fi mai mult de 2 cvinvenții.

4. Adăusele de scumpete acordate funcționarilor pe timpul războiului, cari fac 8000 cor.

Dela concurenți se cere, să fie birbăși apți și destoinici de a conduce referada financiară a unei pârji însemnate din resortul senatului episcopesc, dovădind aceasta prin documente demne de crezământ. — Preferenți vor fi cei cu praxă de contabilitate.

Cel numit va avea să ocupe postul cel mai târziu la 1 Iulie.

Sibiu, din ședința plenară a Consistoriului arhidiecezan, ținută la 6/19 Mai 1919.

Dr. Ilarion Pușcariu m. p.,

vicar arhiepiscopesc.

Dr. Octavian Costea m. p.,

secretar consistorial.

Nr. 3433/1919 Plen.

(136) 1—3

Concurs

În temeiul dispozițiilor cuprinse în Șul 27 al Regulamentului pentru afacerile interne ale Consistoriului arhidiecezan și Șul 17 din Pragmatica de serviciu, pentru ocuparea postului de oficial, class II-a, la exactorat, se publică concurs.

Emoluamentele sânt:

1. 2800 cor. salar fundamental.
2. 10% cvinvențiale dela salarul fundamental după anni îndepliniți în serviciu bisericii, din cari se pot cumula numai 10 ani.

3. 30% bani de cvartir.

4. Adăusele de scumpete acordate funcționarilor consistoriali, pe timpul războiului, cari fac 7000 cor.

Pețițiile de concurs sânt a se adresa Consistoriului arhidiecezan, în termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român», însoțite de extras din matricula botezărilor, testimoniu de maturitate și alte documente recomandatoare, din cari să fie evidentă destoinicia potențialului.

Între candidiți se găsesc absolvenții de cursurile teologice, respective precizii vor fi preferenți, Sibiu, din ședința plenară a Consistoriului arhidiecezan, ținută la 6/19 Mai 1919.

Dr. Ilarion Pușcariu m. p.,

vicar arhiepiscopesc.

Dr. Octavian Costea m. p.,

secretar consistorial.

În editura comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane a apărut :

Istoria bisericească românilor ardeleni

de

Dr. Ioan Lușas

protopop al Săliștei, membru al acad. rom.

Aprobată de P. V. Consistor Arhidiecezan gr.-or. român din Sibiu, prin deciziunea din 6 Martie 1918 Nr. 1785 Bis.

Se află de vânzare la Librăria arhidiecezană cu 10 coroane plus portopostal recomandat 1 cor.

Concurs

Pentru întregirea postului Invititoresc la școala confesională gr.-or. română din Veneția inferioară, protopresbiteratul Făgăraș, prin aceasta se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emoluamentele sânt:

1. Salar fundamental din fonduri școlare 1200 Cor.

2. Cuartir în edificiul școlii și grădina apartinătoare locuinței și lemnele corespunzătoare. Dela cel ales se pretinde ca în conțelegere cu ceilalți învățători să lina școala de rețea să formeze cor bisericesc și să condacă copiii în Dumineci și sărbătorile la biserică.

Concurenții să-și înainteze rugărilor prevăzute cu toate documentele de lipsă subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul arătat și să se prezinte poporul în biserică ca să-l cunoască.

Făgăraș, la 2 Aprilie 1919.

Oficiul protopresbiteral în conțelegere cu comitetul parohial conțernent.

Nicolae Borzea
protopop.

Locuitorii oficiilor stăpânirii în Sibiu se găsesc în următoarele străzi:

Prezidentul Consiliului dirigenț: Strada Schevis 6, et. II.

Șeful de alimentație și comunicație Strada Schevis 3 a, et. II.

Resortul cultelor și instrucțiunii publice: Strada Poplici 7 et. I.

Resortul de finanțe: Școala cadejilor, pavilionul oțieresc în școala de cadeji, parter.

Resortul de justiție: Școala cadejilor, et. I.

Res. de codificare: Strada Schevis 3-a, et. II.

Res. de organizare: Strada Berg 9.

Res. ocrotirii sociale: Strada Friedenfelds 16, et. I.

Res. de industrie: Școala cadejilor.

Secretarul de interne: Strada Ciznădiei 4, et. II.

Șeful serviciului de organizare: Str. Ciznădiei 4, et. II.

Secretarul pentru comunicație: Str. Schevis 3-a, et. II.

Secretarul p. agricultură, p. finanțe: Școala cadejilor, et. II.

Secr. p. ocrot sociale: Strada Friedenfelds 16, et. I.

Șeful siguranței: Strada Schevis 6, parter.

Comanda Trupelor din Transilvania: Strada Reissenfelds, liceul de stat.

Comanda teritorială, Secția Organizării 6—7: Strada Ciznădiei 4, et. I.

Grzeala Oficială: Strada Ciznădiei 4, et. II.

Consiliul de administrație: Strada Schevis 6, parter.

Secretarii p. culte și instr. publică: Strada Poplici 7 et. I.

Biroul Presed: Strada Schevis 6, parter.

Secretarul p. interne: Str. Schevis 6, et. I.

Res. armatei și siguranței publice, birou de informațiuni: Strada Honterus 17.

La «Librăria Arhidiecezană» în Sibiu :

: : : se află de vânzare : : : :

Biserica catedrală

dela

Mitropolia ortodoxă română în Sibiu.

de

Istoricul zidirii (1857—1906)

de

Dr. Ilarion Pușcariu,

Dr. E. Miron Cristea și Matei Voileanu.

Cu 24 ilustrațiuni și 3 fașsimile.

Prețul 4 cor., plus 60 fil. porto recomandat.

Censurat prin: Subloct. Bucur.

Editura și tiparul tipografiei arhidiecezane.